

Internkontrollplan 2023

Överförmyndarnämnden

Diarienummer:	ÖFN 2023-16
Datum:	2023-03-03
Handläggare:	Lisa Malmberg, Petra Hallqvist
Organisation:	Överförmyndarenheten, Verksamhetsstöd och service

1 Inledning

Enligt kommunallagen, KL 6 kap. 6 § ska nämnden se till att verksamheten bedrivs inom nämndens ekonomiska ram och i enlighet med de riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt tillämpliga lagar, förordningar och regler.

Nämnden har därigenom det yttersta ansvaret för att utforma en god internkontroll inom sina verksamheter, det vill säga de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information och rapportering om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

Varje nämnd antar varje år en särskild plan för riktad uppföljning av den interna kontrollen.

Begreppet internkontrollplan kan leda tankarna fel så att man får uppfattningen att planen ”är” den samlade interna kontrollen. Den samlade interna kontrollen består av mycket mer – den robusta organisationen, riskanalysen, inbyggda och etablerade kontroller. En internkontrollplan är snarare ett instrument för riktning, tillsyn eller uppföljning av den interna kontrollen. Ett instrument för ”koll på kollen”.

2 Nämndens delaktighet

Med anledning av att hela nämnden har ansvar för den interna kontrollen ska alla nämndledamöter ha kunskap om och löpande följa verksamhetens internkontrollarbete. I samtliga delårsrapporter ska arbetet med uppföljning enligt internkontrollplanen och andra aktiviteter eller händelser av särskild vikt för internkontroll redovisas. Nämnden följer därefter upp internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen i verksamhetsberättelsen vid årets slut och internkontrollrapporten redovisas i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen.

Redovisning av internkontrollarbete i nämnd 2023	
Tidpunkt	Aktivitet
Mars	Information om internkontrollarbete för nya ledamot i nämnd. Genomgång av risk- och väsentlighetsanalys samt förslag på internkontrollplan 2023 Val av internkontrollanter

April	Avstämning av internkontrollarbetet i samband med uppföljning av delårsrapport för januari-mars 2023
September	Avstämning av internkontrollarbetet i samband med uppföljning av delårsrapport för januari-augusti 2023
Oktober	Risicanalys för kommande år i samband med budgetarbete för 2024
November	Återrapportering från internkontrollanter av genomförda granskningsmoment

3 Internkontrollplan

Internkontrollplanen definierar vilka rutiner, processer, system eller moment som ska följas upp/kontrolleras och varför dessa har bedömts viktiga att följas upp.

Nämnden beslutar i internkontrollplanen vilka processer/rutiner/system som ska följas upp och har som utgångspunkt förvaltningens föreslagna internkontrollplan. Beslutad internkontrollplan läggs sedan som bilaga till nämndens internbudget. I planen framgår hur erfarenheter som görs genom internkontroll under året delges nämnden.

För stöd till förvaltningens genomförande av planerade kontrollmoment upprättas en förvaltningsintern förteckning med specificerade aktiviteter kopplad till nämndbeslutad internkontrollplan. I förteckningen framgår mer exakt hur och när kontrollmomenten ska genomföras samt utsedd kontrollansvarig.

Handläggningen inom överförmyndarens verksamhetsområde kan sammanfattas i sex huvudsakliga processer som i sin tur innehåller delprocesser.

- A. Ansökan/anmälan om behov av god man/förvaltare
- B. Rekrytering och lämplighetsbedömning av god man/förvaltare
- C. Tillsyn och utredning under pågående uppdrag
- D. Samtycke till rättshandling under pågående uppdrag
- E. Kontroll av redovisning
- F. Arvodering och fakturering

Vid årets riskanalys har fem delprocesser identifierats som särskilt kritiska:

- Fördröjningar under handlägningsprocessen innebär en risk att huvudmannens behov inte tillgodoses. (A)
- Oklarhet kring hur nya aktörer som professionella ställföreträdare sköter uppdragen. (B)
- Förekomst i register hos kronofogden, sociala myndigheter eller i belastningsregister under pågående uppdrag. (C, D)
- Driftstörning vid införande av nytt verksamhetssystem. (E, F)
- När ny modell för utbetalning av preliminärt arvode och fakturering genomförs finns risker för att fel uppstår. (F)

Vad gäller ovan nämnda risker hänförliga till de olika delprocesserna kan konstateras att risken för driftstörning vid införande av nytt verksamhetssystem hanteras i separat riskanalys. Vidare finns en särskild projektgrupp för införande som planerar och följer arbetet med implementering av ny modell för utbetalning av arvode och fakturering. Risken för att fel uppstår vid utbetalning hanteras primärt inom denna projektgrupp, vilket i kombination med planerade stickprovskontroller bedöms utgöra erforderlig hantering av nämnd risk.

När behov av god man eller förvaltare uppmärksammas inleds en process genom ansökan till tingsrätt eller anmälan till överförmyndarnämnden. Risken, kopplad till huvudprocess A, "Ansökan/anmälan om behov av god man/förvaltare", är att utredningstiden blir lång och den enskildes identifierade behov inte tillgodoses. Befintliga rutiner gör gällande att ärenden som varit under uppbyggnad längre tid än 6 månader tas upp och presenteras för nämnd. Aktuellt kontrollmoment bedöms vara fullgott i syfte att identifiera långa ledtider och dess anledningar.

Nedan följer de delprocesser som har valts ut för djupare kontroll, samt en sammanfattning av de sätt på vilka kontrollerna planeras att genomföras.

Risken för **oklarhet kring hur nya aktörer som professionella ställföreträdare sköter uppdragen** har bedömts som lindrig, men möjlig. Verksamheten utövar mot bakgrund av befintliga rutiner löpande tillsyn över samtliga ställföreträdarskap, i form av bland annat granskning av redovisningshandlingar, i samband med rättshandlingar under pågående uppdrag, hantering av synpunkter och övrig kontakt med ställföreträdarna. Utöver dessa kontroller ämnar nämnden företa en djupare kontroll och uppföljning av de professionella ställföreträdare som förmedlats genom Leanlink. Det bedöms vara av vikt att säkerställa och följa upp det verksamhetsuppdrag som lämnats till Leanlink.

Kontrollen företas genom att inhämta statistik över antal kompletteringar de professionella ställföreträdarna begärts inkomma med i samband med lämnad

årsräkning, samt antal årsräkningar som har granskats med anmärkning. Därtill ska tre boenden kontaktas under året, i syfte att undersöka hur dessa upplever att de professionella ställföreträdarna hanterar sina uppdrag. Samtal kommer även att föras med enhetens utredningssekreterare för att följa upp deras eventuella synpunkter.

Risken för att ställföreträdare har **förekomst i register hos kronofogden, sociala myndigheter eller i belastningsregister under pågående uppdrag** har bedömts som allvarlig, och möjlig. Registerkontroll görs avseende samtliga ställföreträdare i samband med rekrytering, men risk finns att ställföreträdaren under pågående uppdrag aktualiseras i något av nämnda register utan att tala om detta för överförmyndaren. Nämnden avser hantera denna risk genom att ånyo inhämta registerutdrag från ovan nämnda myndigheter avseende samtliga aktiva ställföreträdare. Eventuella förekomster går sedan igenom och hanteras i enlighet med den nolltolerans som nämnden tidigare beslutat om.

Internkontrollplan 2023

Risk	Befintliga kontroller	Värdering av konsekvenser	Föreslagna, nya eller förändrade kontroller	Kontrollansvarig
Ansökan/anmälan om god man/förvaltare				
A. Fördröjningar under handlägningsprocessen innebär en risk att huvudmannens behov inte tillgodoses.	Nämnden följer varje månad ärenden som varit under uppbyggnad längre än 6 månader.	Kännbar, möjlig	Befintlig rutin bedöms fullgod.	Nämndens ledamöter med stöd av Överförmyndarenheten
Rekrytering och lämplighetsbedömning				
B. Oklart hur nya aktörer som professionella ställföreträdare sköter uppdragen	Uppföljning av verksamhetsuppdrag till Leanlink	Lindrig, möjlig	Uppföljning av professionella ställföreträdare förmedlade genom aktiebolag	Nämndens internkontrollrepresentanter med stöd av Överförmyndarenheten
Tillsyn och utredning under pågående uppdrag Samtycke till rättshandling under pågående uppdrag				
C. Förekomst i register hos kronofogde, sociala myndigheter eller i belastningsregister under pågående uppdrag.	Årlig kontroll	Allvarlig, möjlig	Genomgång av de förekomster som eventuellt framkommer vid årlig kontroll	Nämndens internkontrollrepresentanter med stöd av Överförmyndarenheten
Kontroll av redovisning				
D. Driftstörning vid införande av nytt verksamhetssystem	Hanteras i särskild riskanalys	Kännbar, möjlig	-	-
Arvodering och fakturering				
E. När ny modell för utbetalning av preliminärt arvode och fakturering genomförs finns risker för att fel uppstår.	Projektgrupp för införande planerar och följer arbetet	Allvarlig, sannolik	Stickprovskontroll av 20 utbetalningar	Internkontrollant med stöd av Överförmyndarenheten